

REKONSTRUKCE DIVADLA LA SCALA V MILÁNĚ

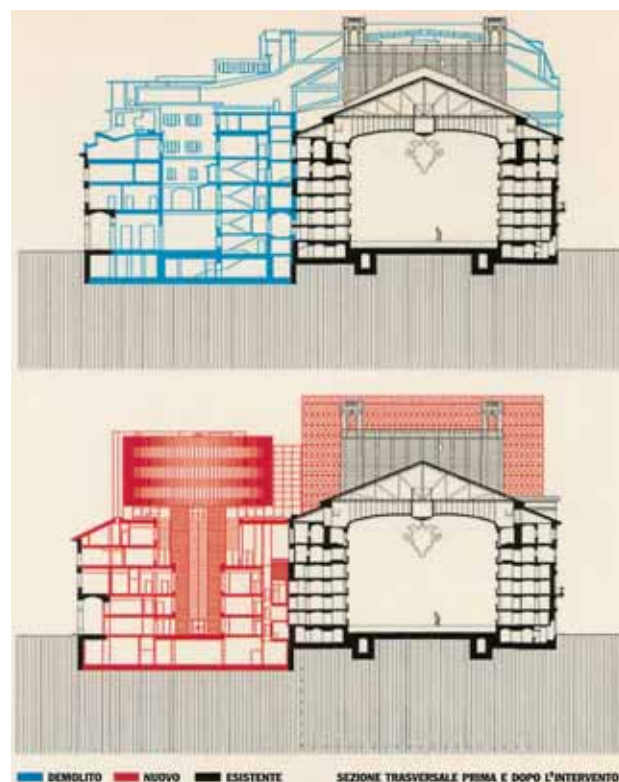
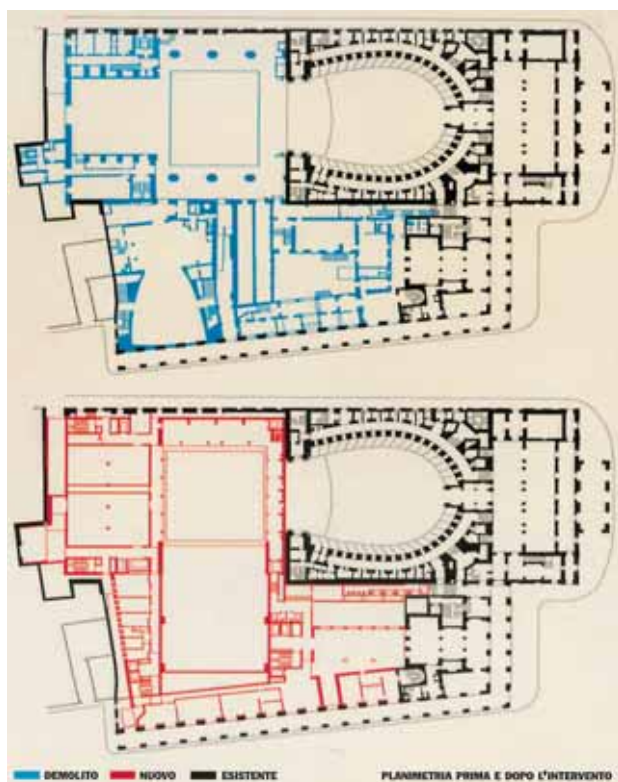
Architektonická renovace milánské La Scaly, jejímž autorem je švýcarský architekt Mário Botta, zahrnovala stavební a technické úpravy, rozšíření plochy určené pro služby a strojní vybavení zákulisí a provaziště. Součástí projektu byla též změna přilehlé budovy bývalé banky.

Divadlo La Scala bylo založeno pod patronací rakousko-uherské císařovny Marie Terezie a mělo nahradit Královské divadlo opery v Miláně, které v únoru 1776 zničil požár.

La Scala byla navržena známým neoklasicistním architektem Piermarinim a otevřena v srpnu 1778 operním představením Antonia Salieriho „L'Europe riconosciuta“. Budova La Scaly byla

považována za jedno z nejlepších divadel na světě, přesto po 224 letech jeho provozu nastala potřeba divadlo zcela zrestaurovat. Smlouva byla podepsána v březnu a práce začaly v dubnu 2002. Projekt zahrnoval nejen konzervativní restauraci celého objektu, ale i kompletní údržbu a hlavně rozšíření technického vybavení jeviště a oblasti služeb.

Historická budova z 18. století prošla konzervační restaurací a byla rozšířena o jevištní věž – nejvýznamnější architektonický zásah, která je navržena v souladu s požadavky na novou technickou strukturu (obr. 1). Její stavbou byla střeška zvýšena až na 37,8 m nad úroveň ulice. Významnou etapou renovace bylo sní-

Obr. 1 Stará a nová La Scala: a) půdorysy, b) příčné řezy [2]

Obr. 2 Stavební jáma [2]

Obr. 3 Montáž technologií na betonové stěny nového jeviště [1]

Obr. 4 Model přestavby [2]

Obr. 5 Krajina přístavků na střechách
původního divadla La Scala [2]

žení jeviště do hloubky 17,2 m s výkopem do hloubky 18,6 m na ploše 906 m².

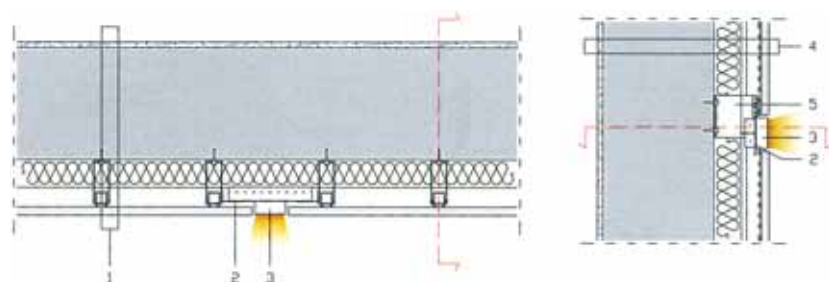
Veškeré stavební práce na základech byly vzhledem k omezenému přístupu na staveniště a příliš malým pracovním plochám v různých úrovních prováděny ve zvláště obtížných podmínkách. Velmi významné a neopominutelné byly požadavky na snížení hluku a vibrací pro zachování statiky okolních staveb, stejně jako respektování časového harmonogramu všech činností na stavbě (obr. 2). (Denně bylo vykopáno 1 000 m³ zeminy.)

Nový objekt jevištní věže je založen na kotvené základové desce. K tomu účelu dodala firma Dywidag (DYWIDAG SPA) šedesát tyčových kotev o průměru 36 mm a délky 21,2 m a poskytla technickou asistenci na staveništi a potřebné vybavení. Stavební práce na základech nového objektu divadla probíhaly od července do října 2003.

V souladu s požadavky nových technologií bylo zvýšeno horní patro a rozšířeno dolní patro jeviště (obr. 3). Dno orchestřiště se nyní nachází v hloubce 16 m pod úrovní ulice. Podlaha hlediště byla nakloněna tak, aby poskytovala lepší viditelnost na jeviště. V podlažích věže za jevištěm je umístěno šest nových zkušeben s výš-

kou střechy stejnou, jakou má věž. Vertikálním rozšířením věže vznikl hranol umístěný 2,5 m za původní fasádu do Via Verdi (obr. 4). Kromě nově vybudované jevištní věže byl zrestaurován prázdný prostor vnitřního nádvoří a původní živelně stavené přístavky na střechách divadla (obr. 5) byly odstraněny, aby vytvořily prostor pro nový vizuálně autonomní elipsovitý objekt šaten

Obr. 6 Montáž fasády [1]

Obr. 7 Návrh skladby fasády, řezy [1]

Obr. 8 Detail kotevního prvku [1]

herců a administrativního oddělení nazvaný Elissoide. Obě nové budovy přesahující střechu jsou postaveny z železobetonu obloženého klasickým Botticinovým mramorem, který je užít i na dalších stavbách v blízkém okolí objektu divadla.

Rozdílná váha mramoru, relativně vysoké riziko odlamování kamene a nedostatek místa na staveništi vedl projektanty a konstruktéry fasády k použití předem smontovaných panelů složených z vnitřní prefabrikované betonové vrstvy a vnějšího mramorového obkladu. Eliptická geo-

Obr. 10 Detail mramorové fasády na železobetonové konstrukci

Obr. 9 Ellissoide z vnitřního nádvoří divadla

metrie byla rozdělena do kruhových oblouků a povrch byl po výšce jednotlivých podlaží rozdělen do tří hlavních pásem, která byla poskládána z panelů o váze 2 t (obr. 6). Každý fasádní panel obložený mramorovými lištami má vnitřní kostru z galvanizované pozinkované oceli s prvky z lisovaných trubek. Izostatické ztužující prvky spojují betonový skelet s vnějšími panely tak, aby mezi oběma povrchy nevznikalo tahové namáhání. Konstrukce v této úpravě může sloužit i jako sluneční clona (obr. 6 až 10).

Stávající uspořádání objektu před rekonstrukcí bylo výsledkem nepřetržitých změn, po nichž sice zůstávaly fasády nedotčené, ale měnil se původní územní plán a dispozice nádvoří a rozšíření střech. Obnovení původní stavby znamenalo odstranění částí, které byly během let přidány. Ve vnitřních prostorech byly zrekonstruovány boxy, lóže a chodby starého divadla, vyčištěny omítky, stropy a dekorace. Při tom byly odhaleny některé staré skvosty divadla La Scala, např. mramorová plastika architekta Piermariniho schovaná pod čtrnácti vrstvami nátěrů,

staré kamenné a terakotové podlahy, mozaiky, vzácné čalounění, a dokonce i systém klimatizace z padesátých let, který zřejmě nebyl nikdy používán. Byla to pravděpodobně první klimatizace nainstalovaná v italském divadle. Klimatizace byla opravena a modernizována tak, aby sloužila ve všech lóžích.

V říjnu 2004 byl dokončen nový eliptický objekt navržený architektem Mariem Bottou a zrekonstruované divadlo La Scala bylo znovu otevřeno veřejnosti 7. prosince 2004 (obr. 11 a 12).

připravila redakce

Autoři fotografií: obr. 6 a 12 Jana Margoldová,
obr. 10 a 11 Pavla Pauknerová

Obr. 11 Rekonstruované divadlo, pohled přes Piazza della Scala

Obr. 12 Pohled na nové přístavby divadla La Scala ze střechy milánského dómu

Literatura:

- [1] The Plan, N° 009, April 2005
- [2] Monografia La Scala, Il Giornale Dell Architettura, Dicembre 2004
- [3] www.botta.ch
- [4] www.dwywidag-systems.com